

सद्यो वा ॥ १६ ॥ पौर्णमासे यद्ब्रह्मकर्तव्यमुक्तम् तदेकस्मिन्नेवाहन्यश्व-
न्वाधानादि कर्मापवर्गान्तं भवति १) ।

प्रातः ॥ १७ ॥ [अस्मिन्यक्षे प्रातः] प्रतिपदिनः एव सर्वमश्वन्वाधानादि
कर्मापवर्गान्तं कर्तव्यम् न पूर्वगुर्यश्वन्वाधानदिने प्रतिपदः प्रधानकालत्वात्
अङ्गानां प्रधानकालस्य न्याय्यत्वात् । तत्र च व्रतोपायनीयाशनारण्याशनान्यतरा-
गारशयनानि न भवन्ति उक्तकालाभावात् । रागप्राप्तिष्वेवैतेषु द्रव्यादिनियम-
मात्रविधानाच्च न हि रागतस्तदानीमशनादीनि प्राप्नुवन्ति । अन्यदपनादि सर्वं
भवत्येव । व्यवस्थितविकल्पोऽयमिति केचित् । तथा च कात्यायनः संधिश्चे-
त्संगवादूर्ध्वं प्राक्पर्यावर्तनाद्रवेः सा पौर्णमासी विज्ञेया सद्यस्कालविधौ तिथि-
रिति २) ॥ अथवा एकमेवेदं सूत्रम् सद्यो वा प्रातः यदा प्रातः उत्तरोप-
वासपक्षस्तदा समानेऽहन्येव सर्वं कर्तव्यम् ।

अग्निहोत्रं कृत्वा ब्रह्माणं वृणीते ब्रह्मिष्ठं भूपते भुवनपते महतो भूतस्य
पते ब्रह्माणं वा वृणीमहे इति ॥ १८ ॥ यो वेदत्रयविहितं कर्म सम्यग्ज्ञा-
नाति सोऽत्र ब्रह्मिष्ठशब्देनोच्यते तादृशस्यैव वेदत्रयविहितकर्मणां कृताकृ-
तप्रत्यवेक्षणोऽधिकारात् ॥ वरणं चाचारोदेवं कर्तव्यम् वितानस्योत्तरतः ३)
प्राङ्मुखोपविष्टं ब्रह्माणमुद्मुखोपविष्टो यज्ञमानः स्फ्यं सव्येन गृहीत्वा दक्षिणेन
यवसहितेन ब्रह्माणो ज्ञान्वाल्भ्य वृणीते अमुकसगोत्र अमुकशर्मन् पौर्णमा-
स्येष्ट्या वयं यद्यामहे तत्र भूपतः इत्यादिना मन्त्रेण । एतच्च वरणमप्रवृत्तस्य
ब्रह्माणः कर्मणि प्रवर्तनार्थम् तेनाश्वधेये ब्रह्माणः पूर्वमेव वृतत्वात्पवमाने-
ष्ट्यादिषु ब्रह्मवरणाभावः सोमयागे च दीक्षणीयाप्रायणीयादिषु पुनराधेये
चाग्नेये पञ्चकपाले ।

१) सद्य एव समानेऽहनि सर्वम् Ss. २) Thus Mahād. °स्कालतिथौ विधिरि-
ति २. — संधिः प्रतिपत्पर्वसंधिः . पञ्चधा विभक्तस्य दिनस्य द्वितीयो भागः संगवः . पर्या-
वर्तनं पूर्वाह्णपराह्णसंधिः ॥ खर्विकां तृतीयां वाजसनेयिनः समामनन्तीति बौधायनसूत्रव्या-
ख्यावसरे कपदिस्वामिभिरुक्तखर्विकां पूर्वीं संधिमतीं चोपन्यस्य या वेषा खर्विका यस्याश्च
पूर्वाह्णे संधिः पर्वकालस्तयोः सद्यस्कालेति संज्ञाक्तेः संगवादूर्ध्वमा षोडशघटिकाभ्यः संधिमती
सद्यस्काला . सोत्तरस्याः पौर्णमास्या एव भेदः . तस्यां सद्य एव याग इति . इतरासु पौर्णमा-
सीषु अश्वन्वाधानादि शयनान्तम् Mahād. ३) औपासनपरिचरणोत्तरमग्निहोत्रं कृत्वानुदिते Mah.